

บทที่ 6

สรุปและเสนอแนะ

การศึกษาศักยภาพการพัฒนาอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรีได้ศึกษาถึงสภาพทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชากร กายภาพ สภาพปัญหา ตลอดจนแนวโน้มและศักยภาพของจังหวัดราชบุรี เพื่อที่จะหาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพที่จะพัฒนา ตลอดจนหาพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อหาแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพนั้น ๆ ให้ความก้าวหน้าต่อไป

จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อค้นหาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ซึ่งในการสัมภาษณ์นั้นได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1. ทำเลที่ตั้ง
2. วัตถุดิบ
3. แรงงาน
4. ตลาด
5. ทน
6. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
7. ผลผลิต
8. การขยายตัว

พบว่าอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญในจังหวัดราชบุรี ตามทัศนะผู้เชี่ยวชาญพบว่า อุตสาหกรรมเยื่อกระดาษ ทำกระดาษเหนียว และกระดาษเขียน ได้รับการยอมรับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพและมีความสำคัญ รองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมต่อตัวถังรถยนต์ รถโดยสารและรถบรรทุก อุตสาหกรรมผลิตโอ่งมังกร และเครื่องเคลือบดินเผา อุตสาหกรรมไม้บดหิน และอุตสาหกรรมทอผ้าตามลำดับ

นอกจากนี้ยังทำการศึกษาเพื่อหาพื้นที่ที่มีความพร้อมสำหรับการอุตสาหกรรม โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1. ความสะดวกในการเข้าถึง
2. การขนส่ง
3. ระบบโครงสร้างพื้นฐาน
4. แหล่งวัตถุดิบ
5. แหล่งแรงงาน

ผลจากการศึกษาพบว่าพื้นที่ที่มีความพร้อมมากที่สุด คือ อำเภอบ้านโป่ง อำเภอเมือง อำเภอโพธาราม อำเภอปากท่อ อำเภอบางแพ ตามลำดับ

เมื่อทำการศึกษาพบว่าพื้นที่บริเวณใดมีความพร้อม ตลอดจนทราบถึงอุตสาหกรรมที่มี ศักยภาพที่จะพัฒนา จึงได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมว่าเพื่อที่จะให้การพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัดราชบุรีทั้ง 5 ประเภท ที่มีศักยภาพนั้นให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องมีการวางแผนพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมบริเวณอำเภอปากท่อ
2. ด้านการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่ง เพื่อขึ้นนำทิศทางการพัฒนา

อุตสาหกรรม และเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรม รวมทั้งเสริมสร้างความเชื่อมโยงของระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่งกับกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและจังหวัดอื่น ๆ ในภาคกลาง ภาคใต้รวมทั้งพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกให้สมบูรณ์และได้มาตรฐาน โดยมีมาตรการและแผนงานที่สำคัญดังนี้

2.1 พิจารณาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างเส้นทางสายใหม่ หรือ "ทางด่วนระหว่างเมือง" ตามแนวรัตนาวีเบศร์-ราชบุรี คือ สายบางใหญ่-บ้านโป่ง-ปากท่อ เพื่อเปิดพื้นที่สำหรับการพัฒนาบริเวณตอนในด้านฝั่งตะวันตกของถนนเพชรเกษม ในอันที่จะรองรับการกระจายตัวของอุตสาหกรรมใหม่และอุตสาหกรรมดั้งเดิมต่าง ๆ และจะเป็นการย่นระยะทางระหว่างกรุงเทพและราชบุรี รวมทั้งลดความคับคั่งของการจราจร ในเขตปริมณฑลตามแนวทางหลวงสายหลักในปัจจุบัน โดยสนับสนุนและเร่งรัดการก่อสร้างทางด่วนระหว่างเมืองตอนบางใหญ่-บ้านโป่ง เพื่อส่งเสริมให้พื้นที่เชื่อมโยงบ้านโป่ง-โพธารามด้านฝั่งตะวันตกของถนนเพชรเกษม มีศักยภาพในการพัฒนาสูงขึ้น

2.2 เร่งรัดการปรับปรุงเพิ่มมาตรฐานทางหลวง คือ ถนนเพชรเกษมช่วงเมืองราชบุรี-ปากท่อ และสายพระรามสอง ธนบุรี-ปากท่อ เป็นถนน 4 ช่องทางจราจร เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมในระยะต่อไป และทางแยกสำคัญ ๆ ของทางหลวงแผ่นดินสายหลัก เช่น ดอนกระเบื้อง-เพชรเกษม และเพชรเกษม-โพธาราม เป็นถนน 4 ช่องทางจราจร เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและได้มาตรฐานเดียวกับทางหลวงสายหลัก

2.3 เร่งรัดการก่อสร้างสะพานข้ามทางรถไฟ บริเวณถนนเลี่ยงเมืองบ้านโป่ง และแยกเข้าโพธาราม เพื่อลดอุบัติเหตุ และประหยัดเวลาในการเดินทางและขนส่งสินค้า

2.4 พิจารณาดำเนินการก่อสร้างและปรับปรุงเพิ่มมาตรฐานถนนสายรอง เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงของระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์ในบริเวณพื้นที่อุตสาหกรรม บ้านโป่ง โพธาราม และเมืองราชบุรี อาทิเช่น ถนนสายรองที่เชื่อมโยงชุมชนฝั่งตะวันออก และตะวันตกของเมืองบ้านโป่ง เพื่อเป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อไปยังพื้นที่อุตสาหกรรมโพธารามได้ ถนนสายรองในชุมชนเมืองโพธาราม เพื่อเชื่อมต่อพื้นที่ฝั่งตะวันออกกับพื้นที่อุตสาหกรรมบริเวณใกล้เคียง และการ

ก่อสร้างถนนอ้อมเมืองราชบุรี เพื่อเปิดพื้นที่ชุมชนด้านตะวันออกให้รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อไป

3. เพื่อให้จังหวัดราชบุรีมีบทบาทในการเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม ของภาค ตะวันตกได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องนำมาตรการการพัฒนาาระบบบริการพื้นฐานของเมือง มาสนับสนุนปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการในเมืองราชบุรี ได้แก่ การก่อสร้าง ทางลอดทางรถไฟเส้นใหม่ ปรับปรุงขยายถนนซอยเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่ฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก ของเมืองราชบุรี ปรับปรุงขยายกำลังการผลิตและระบบเส้นท่อจ่ายน้ำประปา ให้เพียงพอกับความ ต้องการของชุมชนและอุตสาหกรรมในบริเวณใกล้เคียง การออกแบบและก่อสร้างระบบระบายน้ำ และระบบบำบัดน้ำเสียในชุมชนเมืองราชบุรี รวมทั้งการก่อสร้างระบบกำจัดขยะแบบฝังกลบเพื่อ รักษาสุขภาพแวดล้อมที่ดีของเมือง

ข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเป็นการเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในขนาดสำหรับ จังหวัดราชบุรี ถ้าในอนาคตการพัฒนาอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างเหมาะสมตามที่กำหนดไว้ พื้นที่ใน จังหวัดราชบุรีจะมีการพัฒนาโดยมีเขตการพัฒนาอยู่ในพื้นที่ 4 อำเภอ คือ อำเภอบ้านโป่ง อำเภอ เมือง อำเภอโพธาราม และอำเภอบางท่อ ซึ่งจะเป็นเขตที่ขยายใหม่เพราะจะมีการคมนาคมทาง รถยนต์สะดวกถึง 2 เส้นทาง คือ ถนนเพชรเกษม และถนนธนบุรี-บางท่อ มุ่งเข้าสู่กรุงเทพมหานคร และมีแม่น้ำแม่กลองที่สามารถขนส่งสินค้าและวัตถุดิบได้ ซึ่งจะทำให้ค่าขนส่งต่ำลง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Mayer, Alfred Weber, Tord Palender และ Northam ซึ่งมีการแบ่ง รูปแบบการขยายตัวของอุตสาหกรรม คือ

1. ย่านอุตสาหกรรมชายฝั่ง โดยใช้เส้นทางน้ำ ซึ่งมีราคาถูกในการขนส่งวัตถุดิบมา ยังโรงงาน และขนส่งสินค้าออกจากโรงงานสู่ตลาด
2. ย่านอุตสาหกรรมบริเวณเส้นทางรถไฟ โดยทำหน้าที่ลำเลียงสินค้าและวัตถุดิบเข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรม และยังคงเอาอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นใหม่เข้าไปตั้งอยู่ในบริเวณที่มีทางรถไฟตัดผ่าน
3. ย่านอุตสาหกรรมบริเวณเส้นทางถนน โดยเฉพาะบริเวณสี่แยกที่ถนนตัดกันมักเป็นที่ที่โรงงานอุตสาหกรรมนิยมตั้งอยู่ เพราะมีการคมนาคมสะดวก
4. ย่านอุตสาหกรรมที่มีการวางแผน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ดินจะได้รับเป็นสำคัญ ซึ่งได้กำหนดเป็น 3 ประเภท คือ
  - 4.1 อุตสาหกรรมชั้นใน มีการใช้ที่ดินแบบเข้มข้น เพื่อให้ได้รับประโยชน์คุ้มค้ำกับ

ราคาที่ดินและภาษีที่สูงมาก อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ใช้เนื้อที่ต่อคนงานน้อย แต่ผลผลิตงานสูง

4.2 อุตสาหกรรมชั้นกลาง ซึ่งอยู่ถัดจากบริเวณย่านอุตสาหกรรมชั้นใน มีอุตสาหกรรมตั้งอยู่หลายประเภท และจับกลุ่มกระจุกกระจาย มักอยู่เขตชานเมือง

4.3 อุตสาหกรรมชั้นนอก โดยมากจะมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ตั้งอยู่ เพราะที่ดินมีราคาถูก การคมนาคมสะดวก ผลผลิตจากโรงงานจะนำสู่ตลาดขนาดใหญ่ระดับภูมิภาค ระดับชาติ หรือนานาชาติ ซึ่งโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรีจะจัดอยู่ในประเภทนี้ส่วนใหญ่ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นก็ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของอุศนา จันทร์หอม พบว่า โรงงานอุตสาหกรรมจะมีการรวมตัวกับพื้นที่โดยเฉพาะบริเวณที่มีเส้นทางคมนาคมสะดวกเป็น ปัจจัยสำคัญที่สุดในการเลือกทำเลที่ตั้ง และยังเป็นการประหยัดค่าขนส่งให้ต่ำสุด

ในส่วนของการกำหนดเขตอุตสาหกรรมในพื้นที่ของอำเภอบ้านโป่ง อำเภอเมือง อำเภอโพธาราม และอำเภอบางท้อ จะก่อให้เกิดการประหยัดในการประกอบการซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุศนา จันทร์หอม และงานวิจัยของบุษกร สังขรัตน์ และดวงพร อ้นสุวรรณ ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมจะตั้งอยู่บริเวณชานเมือง และอำเภอรอบเขตเมือง โดยตั้งอยู่ริมถนนสายสำคัญซึ่งตรงกับที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรีที่ตั้งอยู่ริมถนนเพชรเกษมเช่นกัน

และนอกจากนี้ที่อำเภอโพธาราม ยังมีสนามบินที่สร้างขึ้นใหม่ ซึ่งจะมีแนวโน้มที่จะดึงดูดนักลงทุนจากที่ต่าง ๆ มาลงทุนในจังหวัดมากขึ้น

ในท้ายสุดนี้ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจังหวัดโดยเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมได้ใช้ผลไปปรับปรุง และวางแผนในอนาคต เพื่อให้จังหวัดราชบุรีมีการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมในทางที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาประเทศต่อไป

